

*Кептене М. П.,
здобувач кафедри криміналістики, судової медицини та психіатрії
факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства
Харківського національного університету внутрішніх справ,
старший лейтенант міліції, старший оперуповноважений відділу карного розшуку
Євпаторійського МВ ГУМВС України в Автономній Республіці Крим*

ПОНЯТТЯ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ СЕРІЙНИХ ВБИВСТВ

Анотація. Стаття присвячена питанням визначення поняття «серійних вбивств», а також розробки криміналістичної класифікації злочинів вказаної категорії. У статті проведений аналіз різних положень науковців відносно поняття та класифікації серійних вбивств, вказуються їх основні недоліки. Крім того, запропонована можлива класифікація серійних вбивств відповідно до мотиву та способу скоєння злочинів із зазначенням прикладів серійних вбивць як основа побудови методики їх розслідування.

Ключові слова: серійні вбивства, класифікація серійних вбивств, спосіб вчинення вбивства, мотив вбивства.

Постановка проблеми. Очевидним є той факт, що вбивство представляє собою найбільш небезпечний вид злочинного посягання на особу. Аналіз оперативно-слідчої практики свідчить про те, що людину можуть спонукати дуже різноманітні мотиви спричинити смерть іншій. Це і корисні мотиви заволодіння її майном (відняти, отримати у спадок тощо), і хуліганські, коли жертва позбавляється життя в ході вуличних бійок, з мотивів бажання позбавитися конкурента (по бізнесу, політичного), а також ревнощів, бажання помститися та багато інших. Але завжди особливий резонанс суспільства викликають вбивства, що вчинюють маніакальні особи, коли жертвам спричиняється смерть в ході жорстоких тортур, нанесенні кількісних ран, завданні гострої болі, мучення. За всі часи існування людства можна нарахувати тисячі жертв таких вбивств. За невідомих причин суспільство в певні періоди породжує маніяків – людей, запрограмованих на вбивство собі подібних. Ці вбивці ніколи не зупиняються самі, вони «сіють» смерть до тих пір, доки залишаються в суспільстві. Тому при виявленні жертв серійного вбивці головним завданням правоохоронних органів стає швидкий розшук, покарання й ізоляція «звіра». Як показує практика, при виконанні цього завдання виникають неабиякі труднощі, адже на початковому етапі завжди постає низка питань. Що спонукало злочинця до вбивства? За яким принципом обрана ним жертва? Хто буде наступною і коли?

Ці всі питання стосуються визначення мотиву й характеристики маніяка. Саме мотив таких вбивств довго залишається таємницею для слідства, а треба чітко розуміти, що саме він є основою для розробки плану пошуку серійного вбивці, доказування його вини і притягнення до відповідальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У різні часи проблемами методики розслідування вбивств за-

ймалися такі вчені, як Ю.М. Антонян, Б.Л. Гульман, В. Ісаєнко, В.О. Коновалова, В.В. Новик, В.А. Образцов, О.С. Саїнчин, В.Л. Сінчук, А.В. Старушкевич, Б.В. Шостакович, але такі важливі для практики питання, як визначення поняття серійних вбивств, їх класифікація та відповідна характеристика маніяків, на жаль, залишаються на даний час недостатньо дослідженими.

Саме тому за мету представленої роботи поставлено дослідити і розкрити поняття серійних вбивств та запропонувати криміналістичну класифікацію цих злочинів як основу побудови методики їх розслідування.

Виклад основного матеріалу дослідження. У науці криміналістиці не існує єдиного визначення вищевказаного терміну. В спеціальній літературі і на практиці сформувалася тенденція віднесення того чи іншого вбивства до серії подібних за такими показниками як близький часовий період вчинення, одна територія виявлення жертв, схожий спосіб вчинення та характеристика жертв Але, слід наголосити, що нерідко такий підхід призводить до помилок. Наприклад, коли вбивство помилково включається до серії інших або навпаки, вбивства розслідуються окремо, маючи явний характер серійності і вчинення однією особою. Ці помилки створюють негативну обстановку розслідування злочинів, затягують процес встановлення маніяка і притягнення його до відповідальності.

Отже, розглянемо поняття «серійних вбивств». Серія (від лат. – series) – група або ряд предметів, подій, явищ, які однорідні або мають загальну ознаку, що їх об'єднує, послідовний ряд будь-чого [1]. Вперше термін «серійних вбивств» почав використовуватися засобами масової інформації Сполучених Штатів Америки в 70-ті роки у зв'язку із вчиненням Д. Берковітцем серії своїх злочинів. У вітчизняній науці він з'явився трохи пізніше.

Поняття «серійних вбивств» використовували в своїх роботах багато вчених, при цьому окремі з них трактували його як вчинення двох та більше окремих, розділених між собою періодами емоційного покою, вбивств з особливою жорстокістю осіб, що підпадають під образ жертви, що склався у свідомості серійного вбивці [2]. Інші вчені вважають, що «серійні вбивства – це вбивства, скоєні однією та тією ж особою на протязі певного періоду, при цьому мотив та спосіб вчинення злочину залишається незмінним або неістотно змінюється відповідно до обставин скоєння злочинів» [3, с. 142]. Відомий психіатр О.О. Бухановський, як і Ю.М. Антонян, значну роль приділяли сексуальним

мотивам скоєння серійних вбивств, тим самим, на нашу думку, обмежуючи поняття цих злочинів. Аналіз работ О.О. Бухановського показує, що вчений розумів під серійними вбивствами тільки сексуально детерміновані багатоепізодні злочини [4, с. 13]. Це, на наш погляд, є дещо помилковою позицією, адже слідчо-оперативна практика показує, що спонукати маніяка може не тільки прагнення отримати сексуальне задоволення, а й інші мотиви (які детально будуть розглянуті далі).

Загальним у поглядах науковців на це питання є те, що серійні вбивства представляють собою певний різновид навмисного завдання смерті іншій людині, а точніше – сукупність цих злочинів, що скоєні послідовно, з певним проміжком у часі певною особою при співпаданні мотиву, мети, способу вчинення.

Ключове значення у визначенні розглядуваного поняття відіграє мотив вчинення вбивства. Останній є найважливішим показником причин скоєного злочину, характеристики та ступеню суспільної небезпеки зловмисника. Влучно буде процитовано думку професора М.І. Коржанського, який зазначив, що «значення мотиву як ознаки складу злочину в тому, що поки не відомий, не встановлений мотив вчинку, доти не можна сказати, що трапилось – злочин чи подвиг» [5, с. 247].

Не залишається жодного сумніву, що мотив є головним критерієм відмежування вбивств або об'єднання їх в серії злочинної діяльності однієї особи.

Дослідження мотивів, якими керуються маніакальні вбивці має ключове значення для розробки теоретичних основ розслідування даної категорії злочинів, адже саме він виступає стрижнем їх класифікації на окремі групи. На нашу думку, у кожному випадку затримання вбивці слідчий, оперативний працівник разом з експертами психіатрами повинні ретельно досліджувати і встановлювати, яким чином сформувався мотив вчинення вбивства, яким чином він був реалізований перший раз, як він отримав характер стійкого мотиву на спричинення смерті іншим особам та як він трансформувалася з часом.

Крім мотиву, також важливим елементом, що характеризує серійність злочину, є типовий образ дій вбивці на місці події, так званий *modus operandi* [6]. На типовість образу дій вбивці вказують такі елементи: 1) однотипність обраних ним жертв (за віком, статтю, соціальним положенням, професією); 2) однотипність місць скоєння злочинів (лісосмуга, під'їзди будинків, підземні переходи, території парків тощо); 3) однотипність алгоритму дій маніяка при вчиненні вбивств (спосіб вистежування жертв, спілкування, нападу, приховування); 4) однотипність використовуваних зброї, знарядь і засобів.

Але при оцінці вказаних елементів слід пам'ятати, що на протязі певного часу маніяк може змінювати деякі свої «правила» скоєння вбивств. Будь-яка складова його способу може трансформуватись у зв'язку з набуттям «досвіду». Справа у тому, що, як правило, початкові акти серійного вбивці зумовлюються здебільшого зовнішніми факторами, що співпадають з його сексуальними фантазіями, парафіліями. Дії злочинця визначаються об'єктивними ознаками ситуації та характером поведінки жертв. Дії маніяка спонтанні, тоб-

то визначаються як реакція на ситуацію. В них може не знаходити свого прояву фаза пошуку жертви. Кримінальна поведінка виглядає як імпульсивний поступок [7]. Тобто в послідовності дій маніяка, що залишається у слідчій картині, простежується відповідним чином психологічний світ злочинця, його стан, спрямованість дій, а саме вмотивованість. Тут виникає взаємозв'язок та взаємовідповідність понять «мотив серійного вбивства» та «спосіб скоєння серійного вбивства». Саме встановлення мотиву та способу скоєння злочину допоможуть слідчим та оперативним працівникам вирішити першочергові задачі, спрямувавши зусилля у вірному напрямку, встановити тип серійного вбивці, а тим самим запланувати проведення необхідних (негласних) слідчих (розшукових) дій, скоротивши час.

Отже, підводячи підсумок вищевказаному, можна сформулювати висновок, що серійними вбивствами слід вважати сукупність вбивств (три і більше), що вчинені послідовно, з певним проміжком у часі однією особою (групою осіб), яка мала стійкий мотив направлений на спричинення смерті іншим особам. Зовнішньо ці вбивства об'єднуються такими ознаками типового образу дій вбивці, як однотипність обраних ним жертв, місць вчинення злочинів, способу вистежування жертв, нападу на них, приховування слідів, а також однотипність використовуваних знарядь і засобів.

Наступними проблемним питанням є криміналістична класифікація серійних вбивств, яка викликає не менше суперечок, ніж проблема визначення їх поняття.

Для чого потрібна класифікація серійних убивств, яку користь вона містить для наукових та практичних працівників? Позиція окремих авторів зводиться до того, що класифікація представляє собою систему підпорядкованих понять (або об'єктів) з певної галузі життя, що використовується як засіб для встановлення зв'язку між зазначеними поняттями (об'єктами) [8]. Сутність класифікації полягає в тому, що вона дозволяє звести масив емпіричних даних у певні класи для подальшого дослідження. Отже, значення класифікації зводиться до аналізу масиву отриманої інформації щодо серійних вбивств (в нашому випадку) з практичних джерел, подальшого аналізу, групування за тією чи іншою ознакою та розробки певних рекомендацій відповідно до згрупованих елементів.

Треба зазначити, що окремі вчені, які займалися проблематикою методики розслідування вбивств, в своїх роботах взагалі не виокремлювали такий вид вбивств, як серійні [9].

Психолог Л.П. Конишева класифікувала серійні вбивства на дві групи: 1) вбивства, що мають ситуативний характер, є атрибутами сексуальних дій; 2) вбивства, що супроводжуються завданням максимальних страждань, є основним елементом.

Кримінолог та психолог Ю.М. Антонян запропонував наступну класифікацію серійних вбивств: 1) вбивства, спрямовані на отримання сексуального задоволення; 2) вбивства з метою подолання опору жертви під час зґвалтування; 3) вбивства з метою задоволення статевої пристрасті із трупом; 4) вбивства з метою приховування злочину; 5) вбивства, що вчиняються у відповідь на акт приниження [10, с. 11-12]. Треба за-

значити, що наведена класифікація, на нашу думку, не відповідає практичному досвіду розслідування злочинів даної категорії.

Вчений В.В. Новик класифікує серійні вбивства на дві групи: 1) умовно-сексуальні; 2) безумовно-сексуальні [11]. У свою чергу, Б.В. Шостакович виділяє наступні групи: 1) убивства, вчинені неосудними із захворюваннями на шизофренію і глибокою розумовою відсталістю; 2) убивства, вчинені з метою приховання згвалтування; 3) убивства в момент насильства для досягнення максимального відчуття статевого задоволення; 4) некросадистські вбивства, при яких статевий акт не обов'язково супроводжує дії убивці [12]. Зазначена класифікація, на нашу думку, взагалі містить логічно не пов'язані між собою елементи.

Інший вчений Б.Л. Гульман провів свою класифікацію цих злочинів, розділивши їх на такі групи: 1) вбивства, вчинені з метою переживання або досягнення оргазму; 2) вбивства з метою пригнічення опору жертви та її кликання на допомогу; 3) вбивства з метою приховання сексуального злочину; 4) вбивства, вчинені у стані алкогольного сп'яніння [13]. Відповідно до класифікації, запропонованої В. Ісаєнко, серійні вбивства можуть бути класифіковані на наступні групи: 1) з корисних мотивів; 2) пов'язані із згвалтуванням або задоволенням статевої пристрасті неприродним шляхом; 3) під час протистояння організованих груп; 4) вбивства, скоєні на замовлення, особами, для яких це стало професією [14, с. 2-3].

Відповідно до позиції Роберта Реслера, серійні вбивці ним поділені на дві категорії: 1) організований несоціальний злочинець; 2) дезорганізований асоціальний злочинець [10, с. 61].

Узагальнюючи вищенаведені позиції вчених щодо класифікації серійних вбивств, можна зазначити, що єдності поглядів науковців в цьому питанні немає і питання залишається дискусійним. Крім того, на нашу думку, мають місце певні недоліки, що були допущені попередніми дослідниками. Наведемо основні з них:

1. Має місце безпідставне, стереотипне суміщення понять серійних вбивств та вбивств, вчинених на сексуальному ґрунті. Обидва терміна використовуються як синонімічні за змістом в той час, коли вони співвідносяться як загальне та часткове відповідно. А вже вбивства на сексуальному ґрунті виступають тільки частиною всіх серійних вбивств.

2. Наведені класифікації не можуть виступати основою для побудови методики розслідування злочинів розглядуваної категорії у зв'язку з тим, що не відбивають специфіки окремих груп серійних вбивств і не охоплюють всього масиву різновидів маніяків, які були встановлені практикою.

3. Приведені класифікації вбивств відірвані від потреб практики, і часто містять логічні помилки виокремлення груп цих злочинів.

Ми приєднуємося до позиції вчених, які вважають, що ефективність швидкого встановлення вбивці і доказування його вини залежить від вирішення двох головних питань, що постають на початковому етапі розслідування: 1) встановлення серійності окремих фактів вбивств і своєчасне об'єднання їх в одне про-

вадження; 2) встановлення типу серійного вбивці [10, с. 12]. Для вирішення даних питань ключове значення має вироблення криміналістичної класифікації цих злочинів відповідно до потреб практики і побудова на її основі рекомендацій з розслідування.

Аналіз спеціальної літератури та власний досвід дає підстави стверджувати, що критерієм такої класифікації повинна бути особливість мотиву, яка спонукає серійного вбивцю спричинити смерть жертвам. Саме мотив вчинення вбивств обумовлює типовий образ дій злочинця, елементи якого нами розкриті вище. Відповідно до представленого нами критерію криміналістична класифікація серійних вбивств може мати наступний вигляд:

1. Серійні вбивства, що вчиняються на сексуальному ґрунті для задоволення патологічних сексуальних потреб. Вбивство при цьому спрямовано на отримання статевого задоволення. Яскравими представниками серійних вбивць даної групи є Альберто де Сальво «Бостонський душитель», Банді Теодор «Нейлоновий вбивця», Цутому Міядзакі «Отаку-вбивця» або «Вбивця маленьких дівочок», Едвард Теодор Гейн, Джон Вейн Гейсі «Вбивця клоун».

Характерним для серійних вбивць даної категорії є те, що у певний період свого розвитку (у пубертатному періоді, у дитинстві або в юнацтві) вони зазнали травм сексуального характеру (фізичних або моральних).

2. Серійні вбивства, що вчиняються з гедоністично-ігрових мотивів. При вчиненні таких вбивств злочинець отримує задоволення від самого процесу спричинення смерті особі, спостереження за муками, агонією жертви. Здебільшого сприймає вбивство як «гру», «мисливство» тощо. Яскравими представниками серійних вбивць даної групи є Адольфо «де Джізус» Констанцо, Берковіц Девід «Син Сема» або «Вбивця 44-го калібру», Джозеф Д. Болл «Людина-алігатор», Олбрайт Чарльз.

3. Серійні вбивства, що вчиняються з мотивів домінування та самоствердження. Вбиваючи людей, серійний вбивця намагається самоствердитися у власних очах, нібито сам собі демонструючи свою домінуючу роль, авторитет і силу. Особливе задоволення такі вбивці отримують від розповсюдження інформації про свої злочини через засоби масової інформації, від спостереження за панікою населення, труднощів правоохоронних органів у розслідуванні їх злочинів. Яскравими представниками серійних вбивць даної групи є Берделла Роберт, Голульський душитель, Теодор Джон Качинський «Унабомбер», Сергій Олександрович Головкін «Фішер» або «Удав».

4. Серійні вбивства, що вчиняються з мотивів помсти або заміщення. При вчиненні таких злочинів серійний вбивця переносить джерело психічних страждань на своїх жертв, тим самим намагається їх позбутися. Характерним для представників зазначеної групи вбивць є те, що завданням болі, мучення і смерті жертви вони намагаються помститися тій особі, яка в минулому спричинила їм травму (фізичну або психічну) – це і представляє собою заміщення. Причиною такого прагнення в дорослому віці стає спричинена в дитинстві травма, за яку особа не змогла помстити-

ся внаслідок суб'єктивних або об'єктивних факторів. Яскравими представниками серійних вбивць даної групи є Ейлін Уорнос (Ейлін Керолл Пітман), Педро Алонсо Лопес «Монстр Анд», Ноє Мері, Лауденберг Адольф Теодор, Генрі Лі Люкас.

5. Серійні вбивства, що вчиняються з місіонерсько-захисних мотивів. Злочинця спонукає до вбивств прагнення очистити суспільство від небезпечних, на його думку, представників. Вбивці вигадують категорію жертв, наділяють їх негативними і небезпечними для суспільства рисами, і беруть на себе роль «місії». Яскравими представниками серійних вбивць даної групи є Маурі Трой Тревіс, Фокін Віктор, Джумангалієв Микола Есполович «Джума», Дамер Джеффри.

Наведені категорії серійних вбивств можна, в свою чергу, розділити на дві загальних групи в залежності від особливостей дій вбивці:

1. Серійні вбивства, вчинені маніяком-мисливцем. Характерним для зазначеної групи серійних вбивств є чітка спланованість кожної окремої серії. Відповідно, особі серійного вбивці-мисливця притаманні високий інтелект, контрольованість дій, вміння встановлювати контакт з не знайомими особами, обізнаність щодо методів роботи правоохоронних органів під час проведення розслідування за фактами вбивств, поінформованість щодо обстановки в регіоні, спостереження за засобами масової інформації, можливість посереднього спілкування з правоохоронцями. Акт вбивства, як правило, випереджує спілкування з майбутньою жертвою тощо. Своім зовнішнім виглядом зловмисник здобуває довіру з боку потерпілої особи. Відповідно, акт вбивства вчиняється з дотриманням правил власної безпеки маніяка. На місці вчинення вбивства останній намагається не залишати слідів. Характерними також є приховування тіла жертви. Відповідно спосіб вчинення серійних вбивств визначається відносною системністю, складністю. Яскравим прикладом серійного вбивці, який убивав за способом маніяка-мисливця є Теодор Банді («Нейлоновий вбивця»), який виглядав як молодий, статний чоловік, з яскравою зовнішністю. Акт вбивства випереджувало знайомство із жертвою. При чому рівень інтелектуального розвитку дозволяв маніяку без будь-яких перешкод заводити знайомства з майбутніми жертвами.

2. Серійні вбивства, вчинені ситуативним (імпульсивним) маніяком. Характерним для зазначеної групи серійних вбивств є спонтанне вчинення злочину, відсутність будь-якої спланованості. Відповідно зброя злочину маніяком заздалегідь не підготовлюється. Географія скоєння серії вбивств, на відміну від маніяка-мисливця, є значно звуженою. Акти вбивств можуть вчинятися в районі місця мешкання зловмисника. При собі також може залишати певні речі потерпілих осіб в якості фетишу, трофею. Місце та час можуть змінюватись. Бажання вбити виникає і реалізується раптово. Зовнішність ситуативного маніяка неохайна. Він не намагається слідити за собою та за місцем мешкання, адже не відчуває стимулів до продуктивного спілкування з оточуючими особами. Яскравим прикладом серійного вбивці, який убивав за способом імпульсивного маніяка, був Річард Чейз, також відомий під псевдонімом «Вампір із Сакраменто», який мав

психічну хворобу шизофренію. Також можемо назвати Суворова Ігоря Сергійовича, який вів бродячий образ життя, вчинив серію вбивств жінок у 2007 році в м. Євпаторії Автономної Республіки Крим. Як пояснював Суворов І.С., вбивства ним вчинялися спонтанно, при цьому він використовував зброя, що були під рукою. Будь-яких дій щодо знищення доказів на місці злочину не здійснював. На відміну від Теодора Банді, який діяв за допомогою хитрощів, Суворов І.С. використовував виключно переваги фізичної сили [15].

Висновки. Підводячи підсумок вищезазначеному, слід зауважити, що розроблена нами криміналістична класифікація серійних вбивств не є досконалою і може не охоплювати всіх різновидів даного виду злочинів. Але вона може слугувати принциповою схемою для розробки криміналістичної характеристики окремих груп серійних вбивств і системних рекомендацій щодо ефективного пошуку, встановлення маніяків і доказування їх вини в ході досудового розслідування.

Література:

1. Словарь иностранных языков [Текст]. – М. : Русский язык, 1980. – С. 461.
2. Яланский А. А. Криминалистическая характеристика серийного убийцы [Текст] // Використання сучасних досягнень криміналістики у боротьбі зі злочинністю. – 2007. – С. 119-124, С. 120.
3. Строжев, С. А. Использование возможностей судебной медицины при расследовании серийных убийств [Текст] // Беларусь в современных геополитических условиях: политико-правовые и социально-экономические аспекты устойчивого развития. – Т. 1. – 2007. – С. 142-143.
4. Серийные убийства и их предупреждение: юридические и психологические аспекты [Текст] : материалы междунар. науч.-практ. конференции. – Ч. 1. – 140 с.
5. Коржанський, М. І. Кримінальне право і законодавство України. Частина Загальна. Курс лекцій [Текст]/ За ред. М. І. Коржанського. – К. : Атіка, 2001.-432 с.
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ru.wikipedia.org/wiki/Modus_operandi.
7. Бегунова Л. А. Проблемы разработки и использования психолого-криминалистического портрета подозреваемого при раскрытии изнасилований и убийств, сопряженных с действиями сексуального характера [Текст] : автореф. дис. ... канд. юр. наук. ВНИИ МВД России. – М., 2002, 14 с.
8. Антонян Ю. М. Личность преступника [Текст] / Ю. М. Антонян, В. Н. Кудрявцев, В. Е. Эминов. – СПб. : Юрид. центр Пресс, 2004. – 366 с., С. 144.
9. Коновалова, В. Е. Убийство: искусство расследования [Текст] : монография. – Х. : Факт, 2001. – 312 с.
10. Образцов В. А. Серийные убийства как объект психологии и криминалистики [Текст] / В. А. Образцов : Ин-т междунар. права и экономики им. А. С. Грибоедова. – М. : Омега – Л, 2003. – 208 с.
11. Новик В. В. Криминалистические аспекты сексуальных убийств [Текст]// Серийные убийства и социальная агрессия. – Ростов н/Д., М., 1994. – С. 77.
12. Шостакович Б. В. Феномен серийных сексуальных убийств [Текст]// Серийные убийства и социальная агрессия. – Ростов н/Д., М., 1994, С. 103.
13. Гульман, Б.Л. Сексуальні злочини: системний аналіз психологічних, соціальних, соціально-психологічних і біологічних чинників, психодіагностика та психопрофілактика [Текст] : автореф. ... доктора психологічних наук. – К., 1994. – С. 25.
14. Исаенко В. Организация расследования серийных убийств [Текст] // Законность. – 1999. – № 2. – С. 2-7.
15. Матеріали кримінальної справи СВ Євпаторійського МВ № 10705220809 від 15.08.2007 року, порушеної за ознаками злочину, передбаченого ст. 115 ч. 2 п.п. 1, 4 КК України.

Кептене М. Ф. Понятие и криминалистическая классификация серийных убийств

Аннотация. Статья посвящена вопросам определения понятия «серийных убийств», а также разработки криминалистической классификации преступлений указанной категории. В статье анализируются различные положения ученых относительно понятия и классификации серийных убийств, указываются их основные недостатки. Кроме того, предложена возможная классификация серийных убийств в зависимости от мотива и способа совершения преступлений с указанием определенных серийных убийц как основа построения методики их расследования.

Ключевые слова: серийные убийства, классификация серийных убийств, способ совершения убийства, мотив убийства.

Keptene M. Notion and criminalistics classification of serial murders

Summary. The following article defines the notion of «serial murders» and presents research regarding crime classification of indicated type. The different viewpoints of researchers are presented in this article, referring to notions and classifications of serial murders and main deficiency. In addition potential classification of serial murders based on motive and methods committed by the specific serial killers is presented in this article as a fundamental basis of investigation process.

Key words: serial murders, classification of serial murders, methods of murder committing, motive of a murder.